

Ce înseamnă să fii European?

*Un foarte bun răspuns ar putea fi discursul șefului delegației comisiei europene în România Jonathan Scheele la conferința AIESEC (inițial din franceză *Association internationale des étudiants en sciences économiques et commerciales*, în prezent nume propriu), 27 aprilie 2005:*

“Am fost invitat să vorbesc despre **Ce înseamnă să fii european**. Vă mărturisesc că nu îmi este ușor să dau un răspuns, pentru că sunt deja european: e o stare firească, pe care nu simt nevoia să o definesc.

Cum ați răspunde dacă v-aș întreba **Ce înseamnă să fii român?** Poate v-ați referi la limba română, și mi-ați spune că să fii român înseamnă să vorbești românește. Prin analogie însă, nu putem spune că a fi european înseamnă să vorbești europeană, pentru că nu există o limbă europeană, ci 20 de limbi oficiale – iar în curând vor fi 22, pentru că se adaugă și româna și bulgara. De altminteri, sunt cetățeni români în România care nu vorbesc românește acasă. Sunt ei mai puțin români? Poate v-ați defini ca acei oameni care trăiesc și muncesc în România. Dar asta fac și eu, de aproape patru ani. Sunt eu român deja?

Sau ar trebui să îi considerăm europeni pe cei cu rădăcini în mai multe țări? Eu sunt jumătate german și jumătate britanic. Soția mea este 100% britanică. Este ea mai puțin europeană decât mine? Evident că nu.

Iată deci câteva capcane ale definiției de european. De aceea, m-aș îndepărta de ele, pentru a defini calitatea de european prin împărtășirea unui set de valori. Cu alte **cuvinte, a fi european înseamnă a împărtăși valori europene. Care sunt aceste valori? Cine și când le-a inventat? Sunt ele și valorile voastre?**

Pentru a da un răspuns la aceste întrebări, vă propun să ne uităm puțin la istoria Uniunii Europene. Uniunea Europeană a apărut din nevoia de a nu mai avea niciodată un război mondial. Aceasta a fost speranța lui Jean Monnet și a celorlalți vizionari care au lansat în 1950 ideea integrării europene, ce părea un vis imposibil după epoca întunecată a războiului.

Planul lor, visul lor a fost integrarea voluntară a economiilor Europei atât de strâns încât războiul nu mai era o opțiune.

Și au reușit, iar succesul lor se traduce într-o valoare europeană clară și palpabilă: **pacea**. Între statele membre nu au mai existat războaie după 1950.

O altă valoare, care a venit ca un produs secundar al primei este **prosperitatea**. Modelul economic integraționist al Uniunii Europene a dus nu numai la dezvoltarea economică în unele țări membre, ci la o creștere în toate țările membre, și, în timp, la reducerea decalajelor dintre regiunile mai bogate și cele mai sărace ale Uniunii. Cum s-a reușit acest lucru? Prin aplicarea concretă a unei alte valori europene: **solidaritatea**. Solidaritatea celui care are mai mult cu cel care are mai puțin, solidaritatea celui mai norocos cu cel cu mai puține șanse. S-a făcut astfel marele salt de la modelul de dezvoltare învingător-învins la modelul prin care toată lumea are de câștigat. **Pace, prosperitate, solidaritate**. Iată doar trei valori ale Uniunii Europene care chiar și singure pot explica de ce Uniunea a devenit de-a lungul istoriei sale un magnet pentru restul continentului. Tot mai multe state și-au dorit să aplice același model pentru a se putea bucura de aceste valori. Dar ele nu sunt singurele valori europene. O altă valoare, la care țineți mai ales voi, tinerii este **libertatea**: libertatea de expresie, libertatea de asociere, libertatea de a studia și a munci în orice alt stat membru al Uniunii. În aceste valori găsim resorturile intime ale majorității covârșitoare a românilor care sunt în favoarea aderării, pentru că vor ca în țara lor să fie pace, prosperitate, solidaritate și libertate. Cine nu ar fi de acord cu aceste aspirații?

Și dacă vreți să vedeți în ce măsură sunteți deja europeni, vă propun ca test un fel de parafrază a Celor Zece Porunci ale Uniunii Europene, așa cum s-ar desprinde ele dintr-o lectură atentă a Constituției Europene:

1. „Fii cu adevărat democrat și respectă drepturile omului și legea mai presus de toate”
2. „Respectă și folosește cele 4 libertăți de circulație (pentru bunuri, servicii, capital, forță de muncă)”
3. „Fii solidar cu alți oameni, din alte regiuni sau din alte state”
4. „Respectă mediul în care trăiești și asigură-te că lași o planetă curată generațiilor viitoare”
5. „Respinge naționalismul și respectă identitatea multiplă a cetățenilor: regională, națională, continentală, planetară”
6. „Încurajează descentralizarea la mai multe niveluri și implică-te la nivelul tău”
7. „Sprijină societatea pluralistă multiculturală, învață de la alții”

8. „Cooperează cu alții, spre binele tuturor”
9. „Nu amenința și nu folosi forța împotriva altora pentru o cauză nedreaptă”
10. „Fii deschis, acceptă-i și integrează-i pe ceilalți care aderă la cele de mai sus”. ”